■ سال بیست‌وهشتم ■ شماره ۷۹۳۳ ■ پنجشنبه ■ ۲۶ خرداد ۱۴۰۱

ایران

صاحب امتیاز:
خبرگزاری جمهوری اسلامی
سردبیر: کمیل نقی‌پور

تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ نمابر: ۸۸۷۶۱۲۵۴ ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵
پیامک: ۳۰۰۰۴۵۱۲۱۳ روابط عمومی / نشانی: تهران خیابان خرمشهر شماره ۲۰۸
صندوق پستی: ۵۳۸۸-۱۵۸۷۵ / امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰۰
چاپ: شرکت چاپ جام‌جم / سازمان چاپ و انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی/ چاپخانه همشهری ۲
سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
تهران خیابان خرمشهر شماره ۱۶ / پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷ (۰۲۱)
انتشارات موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران: ۵-۸۸۵۴۸۸۹۲
http://irannewspaper.ir

اذان ظهر ۱۳/۰۵ | اذان مغرب ۲۰/۴۳ | نیمه شب شرعی ۰/۰۰ | اذان صبح فردا ۴/۰۱ | طلوع آفتاب فردا ۵/۴۸

سخن روز

حضرت زهرا (س):
هر کس عبادات و کارهای خود را خالصانه برای خدا انجام دهد، خداوند بهترین مصلحت‌ها و برکات خود را برای او تقدیر می نماید.
(بحارالانوار: ج. ۶۷، ص. ۲۴۹، ح. ۲۵)

نـــگاره
رضا بدرالسما
نقاش پیشکسوت

شهید حسن طهرانی مقدم

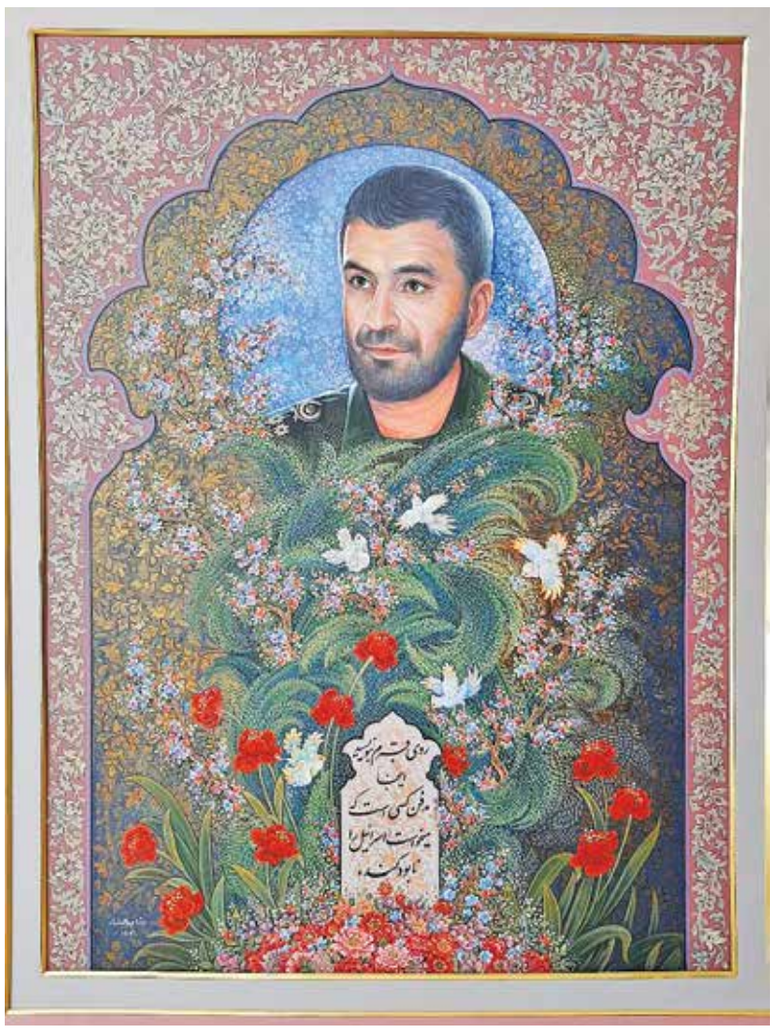

هنرمندان در فضای مجازی

هنرمندان در فضای مجازی از آرزوها، دغدغه‌ها و کارهای روی صحنه و بر پرده نمایش‌شان نوشته‌اند. موسیقیدان‌ها هم از نت‌های موسیقی‌شان و اهل ادبیات هم از کلمات‌شان. مروری کنیم به دنیای هنرمندان و هر آنچه نوشته و گفته‌اند.

■ **چهره‌ها**

محمدکاظم کاظمی شاعر معاصر با انتشار عکسی از پاتوقی فرهنگی، هنری گفت و اهل فرهنگ را به این پاتوق دعوت کرد. او نوشت: «خانه تجربه جایی است برای اهل کتاب، هنر و اندیشه. آن را یک خانواده صمیمی می‌گردانند؛ زهیر قدسی، الهام یوسفی و همکاران گرامی‌شان. در آنجا می‌توان کتاب خرید، کتاب به امانت گرفت، از فضای کافه‌ای استفاده کرد و از محافلی که به طور ادواری برگزار می‌شود بهره برد، مثل همین محفلی که عکس یادگاری پایانی آن را می‌بینید. فضای دلپذیر، مدیریت فرهنگی و صمیمیت گردانندگانش ارزانی همه کسانی باد که به این نشانی سر می‌زنند. مشهد، هفت تیر ۱۵، پلاک ۴۰، خانه تجربه.»

بابک زرین آهنگساز ترانه دلتنگی تهران که رضا یزدانی آن را برای سریال «حکم رشد» خوانده ویدیویی از این ترانه منتشر کرد و در توضیح آن نوشت: «آهنگ و تنظیم من با شعری از معین برزه و صدای رضا یزدانی. میکس و مسترینگ این اثر را هم حمید حاتمی انجام داده است.» حکم رشد یک مجموعه تلویزیونی درام ایرانی به کارگردانی حسن لفافیان و نویسندگی سعید نعمت‌الله است. پخش این مجموعه از ۱۷ اردیبهشت ۱۴۰۱ از شبکه سه آغاز شد و داستانش از آنجایی شروع می‌شود که یک سرهنگ نیروی انتظامی تصمیم می‌گیرد ریاست کلانتری محل زندگی پسرخاله‌اش را که برادر شیری‌اش هم هست بپذیرد. اما تقریباً تمام اعضای خانواده با این امر مخالفند چرا که فکر می‌کنند برادرش که آدم شوری است، ممکن است باعث دردسر او شود.

حامد بهداد بازیگر سرشناس کشورمان در اینستاگرام خود عکسی از فیلم سینمایی «گیجگاه» منتشر کرد و نوشت: «فیلمی نجیب و متفاوت از عادل تبریزی به امید نمایش زودتر برای تماشاگران سینما.» گیجگاه فیلمی است از عادل تبریزی و نویسندگی ارسلان امیری و محصول سال ۱۳۹۹ که حامد بهداد، باران کوثری و جمشید هاشم‌پور از بازیگران آن هستند.

محسن شریفیان نوازنده و آهنگساز کشورمان هم با انتشار عکسی در اینستاگرام از جهان نوازندگی نوشت و دنیای شنیدن. او نوشت: «نوازش! نواختن! گاهی وقت‌ها شنیدنی‌ترین نواها نواختنی نیستند. مانند عاشقانه‌ترین حرف‌ها که گفتنی نیستند. با این حال نسل ایران امروزی برای ابراز عاشقانه‌ها ضعف بزرگ فرهنگی دارد! شاید برای اینکه ندیدیم، نشنیدیم! شرم داشتیم! مخفی کردیم، یک آغوش، یک بوسه، یک نوازش!»

■ **دیگه چه‌خبر**

مرضیه برومند کارگردان نام‌آشنای ایرانی ویدیویی از عروسک‌گردانی همکارانش منتشر کرده و در توضیح آن نوشته است: «تا همین چند وقت پیش یک عهد نانوشته بین نمایشگران عروسکی بسته شده بود که هرگز عکس و تصویر هیچ بازی دهنده عروسکی در حال عروسک‌گردانی برای عموم منتشر نشه، اما من با اجازه خودم که بزرگترم، این عهد رو شکستم تا ادای دین کنم به این گروه از هنرمندان بی‌ادعایی که بیشترین زحمت رو می‌کشن و کمترین بهره از شهرت و محبوبیت و البته پول و دستمزد نصیب‌شون می‌شه. عزیزان دلم: علی پاکدست، محمد اعلمی، نگار شهبازی، مرجان نامور، علی اعتصامی‌فر، هانی حسینی و پیمان فاطمی از همه شما که چنین هنرمندانه و خلاق به عروسک‌های شهرک کلیله و دمنه روح بخشیدین، سپاسگزارم. از مهسا فلاح و سعید راضی و همه بازی دهندگانی که در این پروژه با من همکاری کردن هم ممنونم، دم همه‌تون گرم.»

■ **یاغی برای نابینایان**

سوینا (سینمای نابینایان) هم در صفحه‌اش خبر داده که قرار است با همکاری فیلیمو، نسخه ویژه نابینایان سریال «یاغی» به کارگردانی محمد کارت را روز پنجشنبه ۲۶ خردادماه با صدای محسن بهرامی منتشر کند. تهیه‌کنندگی «یاغی» به عهده سید مازیار هاشمی است و چهره‌هایی چون پارسا پیروزفر، علی شادمان، طناز طباطبایی، امیر جعفری، فرهاد اصلانی، نیکی کریمی، مه‌لقا باقری، عباس جمشیدی‌فر، جواد خواجوی، ناهید مسلمی، امیررضا دلاوری، بهرام ابراهیمی و... در این سریال ایفای نقش کرده‌اند. پژمان تیمورتاش متن روایت این نسخه از سریال را نوشته و بر ضبط آن نظارت کرده است. سوینا پیش از این با همکاری فیلیمو نسخه توضیح‌دار سریال‌های «دل»، «هم‌گناه»، «می‌خواهم زنده بمانم» و «زخم کاری» را منتشر کرده است. همچنین نسخه ویژه نابینایان سریال «جیران» نیز این روزها در حال انتشار است. مخاطبان می‌توانند نسخه ویژه نابینایان سریال «یاغی» را روزهای پنجشنبه ساعت ۸ از فیلیمو دریافت کنند.

اکران سینمای کودک و نوجوان به بازنگری اساسی نیاز دارد

بهروز نشان: فکر می‌کنم وضعیت دوستان دیگری که فیلم در حال اکران دارند از ما بهتر باشد، چون دست‌کم سینمادارن سانس‌هایی را که سینماها وعده داده‌اند در اختیارشان می‌گذارند، اما فیلم «پسران دریا» که یک فیلم هنری و در ژانر کودک و نوجوان است، در خود سینما هم قربانی می‌شود. به نظر من در چرخه اکران به هر حال فیلم‌هایی که باید بفروشند شرایط فروش خود را پیدا می‌کنند و می‌فروشند، اما برای اکران سینمای فرهنگی کودک و نوجوان نیاز به بازنگری اساسی داریم به همین دلیل نیاز است که در اکران، یک پخش‌کننده قوی متولی پخش فیلم‌های کودک و نوجوان شود و یارانه‌ای در اختیار قرار گیرد تا برای پخش این فیلم‌ها تشویق شوند.

بخشی از سخنان کارگردان فیلم «پسران دریا» در گفت‌وگو با ایسنا

آیین برادری و شرط‌یاری
آن نیست که عیب من هنرپنداری
آنست که گر خلاف شایسته روم
از غایت دوستیم دشمن داری

سعدی شیرازی

مکثی کوتاه بر راه‌هایی که می‌تواند تئاتر را از گزند بحران‌ها نجات دهد

رونق هنر نمایش در گرو استقلال مالی

یادداشت

روح‌الله صالحی
منتقد

پیش از شروع کرونا کمتر کسی فکرش را می‌کرد که تئاتر تا این سطح آسیب ببیند و تنها روزنه‌ای که می‌توانست زمان طولانی تعطیلی سالن‌های تئاتر را اندکی تسکین بدهد پرداخت بیمه بیکاری بود که به دلایل فراوان اتفاق نیفتاد. این حجم از آسیب در کمتر شغل دیگری دیده شد و ربطی به‌عنوان تئاتر خصوصی و دولتی نداشت؛ همه از دم آسیب دیدند و این سؤال پیش آمد که نوع حمایت دولت از تئاتر باید به چه شکلی اتفاق بیفتد که در چنین مواقعی گروه‌ها و صنف‌های تئاتر بتوانند به تنهایی از پس چالش‌ها و آسیب‌ها برآیند؟ در این شرایط یکی از مهم‌ترین مکانیسم‌های حمایتی که با هدف رشد نهادها و گروه‌های هنری نوپا مورد استفاده قرار می‌گیرد «انکوباتورها» هستند. حتماً این سؤال پیش می‌آید که «انکوباتورها» کی و چی هستند. این انکوباتورها در واقع، با ایفای نقش حامی مالی، به پرورش نهادهای کوچک در جهت ارتقای سطح درآمدزایی پویا وارد میدان می‌شوند و هنگامی که نهادهای فرهنگی به نقشی ثابت در سبد خانوار می‌رسند انکوباتورها عملاً کارشان به پایان می‌رسد و گروه‌های هنری از آن به بعد می‌توانند به‌صورت مستقل راهبرد خود را پیش ببرند. در رویکرد تحول، فرض بر آن است که اقدامات امروز ما، آینده را خواهد ساخت؛ پس آینده را می‌توان توصیف کرد و همین توصیف دست ما را برای طراحی استراتژی باز نگه می‌دارد. این فقط زمانی اتفاق می‌افتد که بدانیم استراتژی توسعه‌ای ما سربار است یا پایدار؟ نقش ما در بازارهای پویا و متغیر چه قدر قابل پیش‌بینی است؟ چه پلانی برای اصلاح نیاز داریم؟ پاسخ، ما را به سمت طراحی سیستم باز رهنمون می‌کند. مکانیسم انکوباتوری باید تمام آیتم‌های پیرامون گروه‌های نمایشی نوپا را زیر پوشش خود نگه دارد تا مراحل استقرار و جذب تماشاگر ثابت و دائمی را با حداقل فشار خارجی و مالی سپری کند؛ اما در اینجا کمتر گروه نمایشی را می‌توان دید که بدون حمایت بالادستی بتواند از پس هزینه‌های جاری خود برآید. صد البته، در همه جای دنیا این حمایت‌ها وجود دارد؛ اما نه از همه گروه‌ها، بلکه نوع فعالیت گروه مقدار این حمایت‌ها را تعیین می‌کند. از آنجایی که گروه‌های آماتوری و تجربه‌گرا چندان به گیشه چشم ندارند پس حمایت دولت به بقای‌شان کمک شایانی می‌کند. مسأله مهم بر شکل و روش پرداخت یارانه حمایتی به همه گروه‌های نمایشی سراسر کشور برمی‌گردد که بدون در نظر گرفتن سطح فنی و عملکردی‌شان صرفاً بر اساس اجرا به همه تعلق می‌گیرد و همین به مکانیسم انکوباتوری دامن می‌زند. برای برون‌رفت از شرایط انکوباتوری چه باید کرد؟ مدیریت تحول نقش پررنگی در این بخش ایفا می‌کند. مدیریت تحول باید به‌عنوان حلقه اتصال بین یارانه‌های حمایتی و گروه‌های مستقل نمایشی ورود کند و این حمایت‌ها را به جریان سودآوری وصل و از طریق تأمین مالی «مزانین» که در واقع نوعی تأمین مالی مختلط مرکب از بدهی و سهام است نقش پررنگی ایفا کند. در مزانین اگر همه چیز بدرستی پیش برود، وام‌دهنده اصل پول و سود خود را دریافت می‌کند و گروه‌های فعال و دارای استراتژی درآمدمحور بدون نیاز به انکوباتور می‌توانند به چشم‌اندازهای استقلال مالی چشم بدوزند، به شرطی که در تعاریف گروه‌های فعال تئاتر بازنگری کنیم و شکل پرداخت یارانه‌های حمایتی از فراگیر بر اساس عملکرد و برنامه اجرایی پرداخت شود.

با نگاهی هنرمندانه هیجانات کودکان را دریابیم

هنر و روان

شهره طاعتی
مددکار اجتماعی

آیا تا به حال در نزدیکی مدرسه سکونت داشته‌اید؟ آیا زمان تعطیل شدن مدارس در جلوی درب مدرسه و کوچه و خیابان‌های اطرافش بوده‌اید؟ حال بخوانیم که:نوجوانی با مشخصه‌هایی مانند: شادابی، نشاط، هیجان، سرخوشی و مفاهیمی از این دست گره خورده است. دوران نوجوانی با ماهیت متفاوتش سرآغاز شناخت دنیای متفاوت و فراتر از خانواده و مدرسه برای فرد است به همین دلیل از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و ملاحظات و مراقبت‌های خاص خود را می‌طلبد. اما روش‌های انجام این ملاحظات و مراقبت‌ها از خود موضوع مهم‌تر هستند زیرا می‌توان با روشی نادرست موضوعی بسیار درست و بجا را در نظر نوجوان بی‌اهمیت کنیم به طوری که او حتی از آموختن آن فرار کند. از این بگذریم اگر در کنار منزلتان مدارسی وجود دارند شاید سر و صدا و هیاهوی بچه‌ها و بیشتر از آنها مسئولان مدارس در طول روز آزارتان دهد ولی نوع دیگری می‌توانیم به این ماجرا نگاه کنیم که آن را بررسی جامعه شناختی و روانشناختی می‌توان نامگذاری کرد یا شاید نگاهی هنرمندانه به شور و شوق نوجوانان در مدارس.

مدارس به خاطر ذات فعالیتی که دارند ناخودآگاه در تشکیل گروه‌ها و دسته‌های همسالان نقش مهمی ایفا می‌کنند. آنها باعث می‌شوند که فرزندانمان تجربه کارها و فعالیت‌های گروهی را در مدرسه و به‌صورت هر روزه تمرین داشته باشند. در حین بازی‌های دوستانه فعالیت‌های درسی گروهی در کلاس، تیم های ورزشی مدرسه و حتی بعد از تعطیل شدن مدرسه در بیرون از فضای آموزشی نوجوانان با سر و کله زدن با هم و شیطنت‌های خود، هیاهویی را در فضا می‌پراکنند که خود در قالب این فعالیت‌ها می‌توانند بسیاری از مهارت‌های فردی را در راستای توسعه فردی و مهارت‌های زندگی و ارتباطی بیاموزند. از طرفی ماهایی که شاهد شور و شوق و هیجانات روزانه آنها هستیم با نگاهی عمیق‌تر به رفتارهایشان از دور و گفت و شنود هایشان که در برخی مواقع شاید بدون فعل و بدون رعایت قواعد دستور زبانی باشد و خنده‌های آنان حتی به قولی به ترک دیوار نیز ما را به سر شوق بیاورد، این رهایی و فارغ الخیالی نوجوانان از مشکلات و مصایب زندگی روزمره، امید به زندگی را در ما بزرگسالان تقویت می‌کند و به ما یادآور می‌شود که زندگی با همه سختی‌هایش در حال گذار است ما هم روزگاری نوجوان بودیم و با همه غفلت‌ها زندگی کردیم و اوقات خوشی را گذراندیم پس باید بتوانیم نگاهی متفاوت و هنرمندانه در زندگی خود وارد سازیم و شگفتی های هیجانات نوجوانان دانش‌آموز را درک کرده و با آنها به هیجان نوجوانی سرک بکشیم. این نوع نگاه در زندگی کاملاً هنرمندانه است که باید مهارت آن را بیاموزیم و تمرین کنیم.

روایتی از فرایند تکوین انسان انقلابی در دوره پهلوی

پیشنهاد

محمدصادق شهبازی
پژوهشگر انقلاب اسلامی

«خانم مربی»؛ خاطرات شفاهی سعیده صدیق‌زاده که انتشارات «راه یار» آن را راهی بازار نشر کرده، کتابی خواندنی و الهام بخش است.

این کتاب را که به تحقیق و تدوین مرضیه ذاکری در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفته از چند جهت می‌توان اثری ویژه دانست. گذشته از خاطرات و تجربیات مربیان پرورشی دهه ۶۰، تصویری از فرایند تکوین انسان انقلابی در دوره رژیم شاه ارائه می‌دهد. اینکه چگونه افرادی از دل خانواده‌های عادی تلاش کردند ذهنیت انقلابی و اسلامی برای خود و خانواده‌شان بسازند و این فرایند از افرادی عادی، فضایی انقلابی ساخت، چگونه این افراد در مدارس، با نگاهی فرصت‌محور در تهدیدآمیزترین دوره بعد از انقلاب، به صورت ایجابی و فرصت‌محور عمل کردند. چگونه به جای صرف ارائه محتوا و سخنرانی، خود مخاطب را درگیر کردند، چگونه افراد بی‌خیال و بی‌تفاوت، مثلاً از طبقه مرفه را با درگیر کردن‌شان با مشکلات مستضعفین، به فطرت‌شان برگرداندند، چگونه در دوره‌ای که کسی فکرش را نمی‌کرد، پای مشاوره و فهم مشترک با دانش‌آموز را وارد فضای ما کردند، چگونه کشور از تعداد زیاد فرزندان شاهدی که می‌توانستند به واسطه از دست دادن پدر خانواده، دچار آسیب اجتماعی شوند، نسلی در تداوم نسل پیش ساخت و نمونه‌های بکر دیگری که نه‌تنها برای علاقه‌مندان تاریخ انقلاب و فعالیت‌های فرهنگی و تربیتی منبع الهام است، برای پژوهشگران آموزش و پرورش و حوزه روان‌شناختی نیز الهام‌بخش است.

گذشته از آن، تداوم فعالیت‌های راوی کتاب در دوره بعد از جنگ، شما را پیش روی تغییرات فرهنگی و اجتماعی آن دوره می‌نشاند و با فضاهای آن دوره آشنا می‌کند. حضور راوی کتاب در مدارس مختلف، از پایین شهر تا بالای شهر مشهد، از دبستان تا راهنمایی و دبیرستان، از مدرسه عمومی تا غیرانتفاعی و استعداد درخشان، تصاویر مختلفی از این ماجرا را در مورد اقشار و دوره‌ها و شرایط مختلف تاریخ انقلاب نشان می‌دهد.

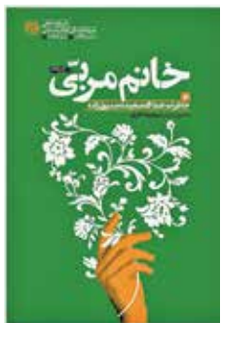

■ **خانم مربی**
■ **تحقیق و تدوین: مرضیه ذاکری**
■ **انتشارات «راه یار»**

مراحل چهارگانه تربیت و رشد معنوی انسان

آیین

اسماعیل علوی
دبیر گروه پایداری

قرآن کریم گام‌های تربیتی جامعی جهت رشد معنوی انسان‌ها ارائه می‌نماید که در چهار مرحله قابل دسته‌بندی است.
این گام‌ها که کارکرد مهمی در حیات معنوی انسان دارند، عبارتند از: موعظه، غفلت زدایی، هدایتگری و رحمت الهی که جملگی در آیه ۵۷ سوره یونس بدان‌ها تصریح شده است.

۱. «موعظه» به شناسایی قرآن کریم نخستین گام جهت دستیابی به رشد معنوی بوده و با بیان «یا اَیهَا النّاسُ قَدْ جَاءَتْکمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّکمْ» به آن اشاره شده است. موعظه در لغت به معنای تذکر دادن به انجام کارهای نیک با لحن و بیانی است که دل شنونده را برای پذیرش آن نرم کند.
از نظر اندیشمندان و سالکان طریق معنا نیز شنیدن موعظه یکی از مراحل ضروری سلوک معنوی برای نیل به مقامات عرفانی است، زیرا نفس اماره برای اینکه به اطاعت عقل و نفس مطمئنه درآید نیازمند موعظه دائمی است تا قوه خیال انسان محدود و به کنترل توهمات باطل و تصورات ناپسند و متمایل به گناه و افکار شیطانی نشود (الاشارات والتنبیهات، ج۳، ص۳۸۰)
از این رو قرآن کریم با تأکید بر نقش موعظه آن را نخستین گام در جهت رشد و اعتلای معنوی انسان‌ها برشمرده و کوشیده است با پند، هشدار، بشارت، تهدید و ترساندن پیروان از فرجام بداندیشی، دل‌ها را نرم و آماده پذیرش حقایق نماید و آنها را از تعصب‌های نابجا، عناد، حق گریزی و حق ستیزی برهاند. بر این اساس انسان‌ها جهت رشد معنوی در گام نخست بایستی با موعظه سروکار داشته باشند تا بتوانند از مرحله جهل بیرون آیند. موعظه با برگرفتن غبار غفلت از فطرت آدمی او را بیدار و در مسیر راهیابی قرار می‌دهد و هشداری نسبت به ادامه مسیر گمراهی و سقوط است. بر این مبنا موعظه قادر است دل‌ها را نرم و مستعد پذیرش حق و حقیقت کند.

۲. مرحله بعدی جهت دستیابی به مراحل رشد و کمال، «غفلت‌زدایی» است که قرآن کریم از آن با تعبیر «شفا» نام می‌برد (وشفاء لمافی الصدور)
عبارت «وشفاء لمافی الصدور» در آیه ۵۷ سوره یونس ناظر به گام دوم برای سیر مراحل رشد است. این گام بر غفلت‌زدایی از انسان‌ها و زنده کردن روحیه حق‌پذیری همراه است. قرآن مقصود خود را با واژه صدور جمع صدر که همان دل و جان انسان‌هاست بیان کرده است. از نظر قرآن قلب نیز مانند هر چیز دیگری دچار آفت و بیماری شده و برای شفا بایستی غفلت‌زدایی شود... در همین جهت قرآن کریم هم از قلب سالم، زنده و پویا و پیش برنده به سوی تعالی و کمال نهایی سخن گفته است (سوره شعراء آیه۸۹) و هم از قلب آلوده (سوره توبه آیه۱۲۵)، قلب بیمار (سوره بقره آیه۱۰)، قلب مرده (سوره نمل آیه۸۰) و قلب سخت و نفوذناپذیر (سوره مائده آیه۱۳) یاد کرده است.
قلب در انسان هم ابزار درک و فهم حقایق است و هم مرکز احساسات و عواطفی مانند محبت، شوق، رضایت، رأفت، ترس، بغض و کراهت که انحراف و خطای در کاربست یا افراط و تفریط در آن موجب پیدایش صفات اخلاقی ناپسندی مانند شقاوت، حرص، کینه، بخل، غرور و... می‌شود. از این رو قرآن در گام دوم رهایی از بیماری‌های روحی را مدنظر قرار داده و اعلام می‌دارد بدون گذر از این مرحله امکان بار یافتن به مرحله هدایت و رحمت الهی فراهم نمی‌گردد.

۳. «هدایت» در تعلیم قرآن سومین مرحله از دستیابی به رشد و تعالی است و سومین گام در راستای تلاش برای رسیدن به معارف حقیقی. آیات بسیاری بیانگر تأثیر و نقش عنصر هدایت در سمت‌گیری انسان به سوی رشد معنوی می‌باشد. همچنان که آیات بیشتری عهده‌دار تبیین هدایت معنوی انسان برای رهایی از دام‌های شیطان‌اند.

۴. آخرین مرحله در سلوک معنوی انسان در تعلیم کلام وحی «رحمت الهی» می‌باشد. قرآن برای خداوند دو نوع رحمت قائل است. رحمت عام که از آن به «رحمت رحمانیه» یاد می‌شود و رحمت خاص که «رحمت رحیمیه» نامیده شده است.
رحمت عام خدا شامل همه موجودات از جمله انسان‌ها چه مؤمن چه کافر می‌شود که اصل وجود، حیات، قدرت، علم و رزق دنیوی از مظاهر آن است. رحمت خاص خدا اما اختصاص به مؤمنان دارد و هر آن چیزی است که زمینه‌ساز رشد و اعتلای معنوی انسان در دنیا و سعادت و رستگاری او در آخرت می‌شود. رهایی از گناه و غلبه بر نفس اماره (سوره یوسف آیه۵۳)، رهایی از وسوسه و اغوای شیطان (سوره نساء آیه۸۳)، رهایی از شک و حیرت (سوره هود آیه۱۱۹)، آرامش و صلابت روحی (سوره مریم آیه۵۰)، علوم لدنی و باطنی (سوره کهف آیه۱۰)، اخلاق و رفتار پسندیده (سوره آل عمران آیه۱۵۹) و نجات از رنج و عذاب پس از مرگ (سوره انعام آیه۱۶) و استقرار در بهشت (سوره حدید آیه۲۸) از مظاهر رحمت خاص خدای سبحان است.
رحمت خاص خدا از ایمان راستین منشأ می‌گیرد و به میزان کوشش و شایستگی فرد شدت و وسعت یافته و تا لحظه مرگ ادامه دارد و پس از آن در عالم برزخ و قیامت به صورت لذات جسمانی و روحانی بهشت که فراتر از فهم و تصور بشر است ظهور و تجسم می‌یابد.

عکس نوشت

منسوج زَربَفت مضجع شریف امام رضا(ع) با قدمت ۴۰۰ سال، اهدایی شاه سلیمان صفوی، پیش از ظهر سه شنبه (۲۴ خرداد ۱۴۰۱) با حضور آیت‌الله سید محمد سعیدی تولیت آستان حضرت معصومه (س) در موزه قرآن و هدایای مقام معظم رهبری حرم مطهر رضوی رونمایی شد. /ایرنا